

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

Q.1 Explain the Causes and consequences of rural indebtedness. Suggest the measures to eradicate the rural indebtedness.

OR

State the types of rural finance. Describe the Significance of rural Finance.

Q.2 Explain in detail, the importance of co-operative finance in rural development.

OR

Discuss on Structure, functions & Significance of NABARD.

Q.3 Explain the role of Self-Help-Group in rural development and Poverty eradication.

OR

State the Self-Help-Group's linkages with Bank and NGO.

Q.4 Explain the problems face by Self – Help – Group. Suggest measures to solve it.

OR

Evaluate the Co-operative finance in India.

Q.5 Write Short note (Any Two)

- a. Features of Self-Help-Group.
- b. Objectives of establish behind the NABARD.
- c. Problems of Regional Rural Bank.
- d. Types of Loan.

(मराठी रूपांतर)

[एकूण गुण:७५]

[वेळ: 2^{1/2} तास]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न-१ ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची कारणे, परिणाम सांगून ग्रामीण कर्जबाजारीपणाचे निर्मुलन करण्यासाठी उपाय सुचवा.

किंवा

ग्रामीण वित्तपुरवठ्याचे प्रकार सांगून ग्रामीण वित्तपुरवठ्याच्या महत्त्वाचे वर्णन करा.

प्रश्न-२ सहकारी वित्तपुरवठ्याचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व सविस्ताराने स्पष्ट करा.

किंवा

नाबार्डची रचना, कार्ये व महत्त्व त्यावर चर्चा करा.

प्रश्न-३ ग्रामीण विकास व दारिद्र्य निर्मुलनातील स्वयंसहाय्यता गटाची भूमिका स्पष्ट करा.

किंवा

स्वयंसहाय्यता बचत गटांचा बँका व स्वयंसेवी संस्थाबरोबरचा सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्रश्न-४ स्वयंसहाय्यता बचत गटाच्या समस्या सांगून त्या समस्या निर्मुलनासाठी उपाय सुचवा.

किंवा

भारतातील सहकारी वित्तपुरवठ्याचे मुल्यमापन करा.

प्रश्न-५ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

- अ. स्वयंसहाय्यता बचत गटाची वैशिष्ट्ये.
ब. 'नाबार्ड'च्या स्थापनेमागील उद्देश.
क. प्रादेशिक ग्रामीण बँकाच्या समस्या
ड. कर्जाचे प्रकार.